Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXV., št. 220 Ljubljana, sreda 28. septembra 1932 Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101, — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ZADNJI NAPORI ZA REŠITEV RAZOROŽITVENE KONFERENCE

Hendersonovo posredovanje ostalo brez uspeha — Nova akcija Herriota — Kriza prehaja tudi na Društvo narodov

Ženeva, 28. septembra. Razgovori, ki jih je imel predsednik razorožitvene konference Henderson z nemškim zunanjim ministrom Neurathom, francoskim ministrskim predsednikom Herriotom in z angleškim zunanjim ministrom Simonom, niso dovedli do zaželjenega uspeha in je ostal položaj v pogledu razorožitvene konference slej ko prej nespremenjen. Hendersonovo posredovanje, ki je imelo za cilj ponovno pritegnitev Nemčije k sodelovanju na razorožitveni konferenci, je ostalo brez uspeha in čuje se, da bo Neurath že jutri zapustil Ženevo in se vrnil v Berlin.

Pariz, 28. septembra. **Današnji listi zelo pesimistično presojajo položaj v Ženevi in soglasno ugotavjajo, da ne preživlja hude krize samo razorožitvena konferenca marveč celokupna ustanova Društva narodov. Obširno se bavijo z včerajšnjimi razgovori Herriota z zastopniki Belgije, Poljske in Male antante ter naglašajo, da je šlo pri teh razgovorih za razpravo o novem načrtu Herriota, da bi se rešila razorožitvena konferenca. Herriot namerava predlagati nove ukrepe, ki bi prožili garancije za mednarodno varnost in omogočili nove ukrepe, ki bi prožili garancije za mednarodno varnost in omogočili uspešno razorožitev. V francoskih krogih naglašajo, da je polom razorožitvene konference neizbežen, ako se tudi ta akcija Francije izjalovi.**

Pariz, 28. septembra. AA. Listi poročajo o snočni konferenci, ki jo je predsednik francoske vlade Herriot imel z zastopniki držav Male antante, Belgije in Poljske. Posebni dopisnik lista »Oeuvre« pravi, da so na tem sestanku govorili o položaju, nastalem z odsotnostjo Nemčije na razorožitveni konferenci in o nadaljnjem delu te konference. Albert Julien popisuje v listu »Petit Parisien« včerajšnji dan v Ženevi in prav tako omenja sestanek g. Herriota z zastopniki gori omenjenih držav. Albert Julien pravi, da je zelo verjetno, da je g. Herriot na tem sestanku točno obvestil državnike, ki vodijo zunanjo politiko prijateljskih in zavezniških držav, o namerah Francije. Verjetno je, da so tudi zastopniki teh držav s svoje strani pojasnili svoja stališča.

»Quotidien« prinaša uvodnik o ženevskih razgovorih in pravi med drugim: Mi zares želimo razorožitev, toda pod pogojem, da se ta razorožitev podredi vzajemni kontroli. To kontrolo mi sprejmemo. Tako bomo dokazali fašistom in drugim, da g. Herriot ni lagal. Nemčija ne želi nepristranske ankete o svoji pravi oborožitvi in da pridejo na dan vse kršitve mirovne pogodbe. Preventivni odgovor je pokazal njene resnične namere. List se na koncu vprašuje, kako naj razorožitvena konferenca doseže rezultate, če se vzajemni kontroli ne da zakonita moč.

Pariz, 28. sept. Posebni dopisnik agencije »Radio« je izvedel, da pripravlja angleški zunanji minister Simon načrt za energično akcijo, da bi se Nemčija pripravila do ponovnega sodelovanja na razorožitveni konferenci. Nemčija naj bi nato pristala na osnovi naslednjih treh točk: 1. Peti del versailleske pogodbe se nadomesti z novim statutom, ki ga bo Nemčija prostovoljno priznala. 2. Nemčija bo v okviru novega statuta pristala na zmerno vojaško premoč Francije. 3. Poseben statut naj tvori splošen sporazum evropskih držav.

Hitler interniran

Njegovi lastni pristaši so ga zaprli v sanatorij, da bi s svojim izbruhom ne škodoval narodno-socialističnemu pokretu

Berlin. 28. sept. V krogih narodnih socialistov vlada vedno večje začudenje zaradi dejstva, da je Hitler v zadnjem času dobesedno izginil iz javnega življenja. Od kar je propadel s svojo zahtevo, naj se mu izroči, kakor nekoč v Italiji Mussolliniju, vsa oblast v Nemčiji, je izginil in nikjer več ne nastopa. V zadnjem času se je vršilo mnogo narodno socialističnih zborovanj, na katerih bi imel govoriti Hitler, toda njega ni bilo, marveč so prihajali na zborovanja drugi podrejeni voditelji narodnih socialistov. Tako so bili nedavno tudi na Dunaju zelo razočarani, ko je namesto Hitlerja prišel Göbbels.

Že svoječasno so se pojavile v javnosti vesti, da je Hitler živčno hudo obolel ter da so ga morali oddati v sanatorij. Vodstvo narodno socialistične stranke je takrat to vest demantiralo, kljub temu pa se Hitler vse od takrat v javnosti ni več pojavil. Sedaj pa poročajo listi, da tudi v vrhovnem vodstvu Hitlerjeve stranke ne taje več, da je Hitler zares hudo bolan ter da je pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Njegovi zadnji nastopi v javnosti, zlasti pa njegova brzojavka štirim zaradi umorov na smrt obsojenim narodnim socialistom so že jasno kazali, da se pojavlja pri Hitlerju nevarna živčna kriza, ki je prišla do izbruha ob priliki pogajanj za prevzem oblasti pri predsedniku republike. Hitler se je takrat spozabil tako daleč, da je zagrozil predsedniku z vprizoritvijo šentjernejske noči. Zapretil je, da bo dal umoriti na desettisoče svojih nasprotnikov ter da se bo s silo polastil oblasti v državi. Vse to je imelo za posledico, da so Hitlerja naposled izolirali in ga odpravili v sanatorij, kjer je pod stalnim nadzorstvom.

Potresi v Makedoniji se nadaljujejo

Beograd, 28. septembra. AA. Potresomerski zavod na Tašmajdanu poroča: Po katastrofalnem potresu dne 26. t. m. so se pojavili pogosti sunki in bobnenja na ozemlju med Štipom, Radovištem, Strumico, Dojranom, Djevdjelijo in Demir Kapijo. Glavni potresni sunek se je občutil v Beogradu, v velikem delu zapadne Bolgarije in severne Grčije, posebno pa na solunskem polju. Epicenter potresa se nahaja kakih 20 km južneje od epicenterske črte, ki je bila pozorišče katastrofalnih potresov v marcu 1931. Na grškem ozemlju je potres napravil veliko škode in zahteval tudi človeške žrtve. Porušenih je okrog 300 hiš.

V zadnjih 20 urah so aparati potresomerskega zavoda zabeležili 11 potresov, in sicer: ob 20.22 (katastrofalen potres), ob 20.29, 21.18, 21.23 (precej hud), 22.28.12 (drugi katastrofalni sunek, 137 mikronov pomik tal v Beogradu), nato po polnoči dosti hudi sunki ob 2.29, 3.05, 3.28, 10.32, 12.21 in ob 17. To so bili potresni sunki večje jakosti na epicenterski površini, med njimi pa je bilo več lahkih potresnih sunkov in hujšega bobnenja.

Po dosedanjih vesteh se teren na prizadetem ozemlju počasi umirja in kaže karakteristično sisterezijo, kar je popolnoma priroden pojav v takih primerih in ni razloga, da bi bilo kaj nevarnosti za naše ozemlje.

Ta potres je nastal zaradi gibanja valandovskih plasti in kaže, da je oživela močnejša potresna akcija, ki je bila posebno katastrofalna v juliju 1902, ko se je porušilo lepo število naselbin okoli jezera Langaze severno Soluna.

Solun, 28. sept. r. Potres je v grški Makedoniji povzročil silno materialno škodo. 15 vasi je popolnoma porušenih. Največ škode so utrpeli na polotoku Halkidiki. V mestu Stratonici je porušenih 3000 hiš. Okrog 200 ljudi je težko ranjenih. Enako hudo je opustošena tudi vas Stagerica. Oblasti so nemudoma organizirale reševalno akcijo. Generalni guverner Makedonije Gorsatas se je odpeljal v prizadete kraje.

Neprijeten duh ust

Nočem zamuditi poročati Vam, da odkar uporabljam Vašo zobno pasto "Chlorodont" nima samo lepih belih zob, temveč sem se rešil tudi neprijetnega duha ust. Vaš Chlorodont bom kar najbolje priporočal. Dr. V., Lj... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 13.—, ter zavračajte vsak nadomestek.

Živilski trg

Ljubljana, 28. septembra.

Živilski trg je običajno ob sredah in sobotah zelo dobro založen, česar pa danes ni bilo opaziti. Na Vodnikovem trgu so zovale velike praznine, tudi na Pogačarjevem trgu, kjer je vedno dosti blaga na debelo, je bilo prazno. Je to pač posledica zadnjega deževja, ki je spremenilo ceste v blato in je dovoz težavnejši. Tudi vreme je zelo nestanovitno ter se prodajalci boje, da bi jim v primeru dežja blago ostalo in bi se s polnimi vozovi morali vračati domov.

Kakor sploh v zadnjem času, je tudi danes prevladoval sadni trg. Sadja so pripeljali mnogo zlasti Bosanci in Belokranjci, ne dosti manj pa je Dolenjcev, Štajercev in Gorenjcev. Prav mnogo je videti lepih jabolk, čijih cena se giblje od 0.50 do 4 Din. Cena grozdju je ostala na isti višini. Najlepše smederevsko se prodaja po 5 do 6 Din kg, domače in belokranjsko pa se dobi že po 3 do 4 Din. Veliko je tudi češpelj in sliv, ki jih nudijo po 1.50 do 2.50 Din kg, posamezniki pa trdovratno vztrajajo pri ceni 3 Din in naravno ne delajo imenitnih kupčij. Hrušk je malo, glavna sezona šele pride. Cena varira od 1.50 do 4 Din kg. Dovolj je tudi breskev po 3 do 4 Din za kg. Pri branjevkah so breskve dražje, so pa mnogo lepše. Brusnic je še vedno precej, njih cena je 4 do 5 Din.

Na trgu se pozna, da smo imeli dež. Zelenjave je mnogo več kot običajno, cene so pa poskočile, čeprav bi človek pričakoval ravno nasprotno. Zelena salata se prodaja po 4 Din za kg, zelenjava za juho po 3 Din, petršiljček po 3 Din, nadzemska koleraba po 3 Din, podzemska pa 50 par, paprika po 5 Din, paradižniki po 2 Din za kg. Malo je videti krompirja, čijega cena je ostala pri starem in stane še vedno 1 Din. Čebulo se dobi po 1.50 za kg, česen po 6 Din. Kumare se dobe le redko, njih sezona je že pri kraju. Malo več je še kumaric za namakanje. Pri teh je cena poskočila in se prodajajo 100 komadov od 12 do 25 Din, kar je zelo drago. Novega zelja je še prav malo, cena je za kislo zelje 4 Din, za kislo repo 3 Din, za novo repo pa 2 Din za kg.

Jajc je na trgu dovolj, debelejša so po 1 Din, drobnejša po 75 par. Prav živahna je tudi kupčija s piščanci in kokošmi. Čisto mlad piščanec se dobi za 12 do 14 Din, starejši po 18 do 20 Din. Kokoši so dražje, 20 do 30 Din komad.

Cena mlečnim izdelkom in mesu je ostala neizpremenjena

Začetek konca nacionalne vlade v Angliji

Danes se bo odločila usoda Macdonaldove vlade — Kriza vlade je neizbežna

London, 28. septembra. Danes, se bo odločila usoda Macdonaldove nacionalne vlade. Vsi poizkusi, da bi pregovorili liberalne ministre in jih pridobili za nadaljnje sodelovanje v vladi, so se izjalovili. Izbruh vladne krize smatrajo v vseh političnih krogih za neizbežen. V vladnih krogih se tudi že obširno razpravlja o tem, kdo bo zamenjal liberalne ministre, ki bodo izstopili iz vlade. Zunanji minister Simon je odklonil prevzem vsakega drugega resora. Po dosedanjih kombinacijah bi postal notranji minister sedanji minister za vojsko Heilham ali pa sedanji minister za pravosodje Thomas Ynskip. Verjetno je, da bo državni podtajnik v finančnem ministrstvu Walther Helliost prevzel kak resor. Tudi Robert Horne in Allen sta v ospredju kombinacij. Za najbolj značilno smatrajo v političnih krogih odstop Snowdena. Kljub vsemu prigovarjanju je ostal Snowden trdno pri svojem sklepu, da se umakne s svojega mesta. Dejstvo, da odhaja Snowden po štiriletnem najtesnejšem sodelovanju z Macdonaldom, nikakor ne smatrajo za ojačenje Macdonaldove pozicije. Splošno prevladuje mnenje, da pomeni današnji dan začetek konca angleške nacionalne vlade.

Znižanje uradniških plač na Češkoslovaškem

Finančni minister opozarja na to, da brez znatnega znižanja plač ni mogoče doseči proračunskega ravnovesja

Praga, 28. sept. Češkoslovaški finančni minister Karel Engliš je že ob novem letu objavil članek, ki v njem kot prvi v republiki odkrito priznava, da ne kaže državi glede na težak gospodarski položaj drugega, nego znižati vse plače brez izjeme in tudi pokojnine v razmerju, kakor so se pocenile v letih 1928 do 1931 življenjske potrebščine, obenem pa znižati razmeroma tudi breme dolgov, ker drugače ni mogoče rešiti valute, niti preprečiti vedno hujših posledic gospodarske krize. Padanje cen ima po njegovem mnenju nujno za posledico znižanje produkcijskih stroškov, kajti proizvodnja ne sme biti nerentabilna. Državne finance pridejo v krizo zaradi nazadovanja dohodkov, toda ne samo zaradi nazadovanja dohodkov kot posledice krize, temveč tudi zaradi nazadovanja dohodkov kot posledice splošnega padca cen plač, mezd itd. Prebivalstvu, ki so se mu dohodki znižali sorazmerno s padcem cen, ni mogoče nalagati novih davkov in s tem ohraniti ravnotežje v proračunu, ker bi to krizo samo poglobilo. Mezde so bile že znižane, privatne plače večinoma tudi, dohodki kmetovalcev in obrtnikov so se najprej prilagodili novim razmeram in padli s padcem cen njihovih proizvodov. Ali se more z novim obdavčenjem teh slojev, ki so jim dohodki že padli, obnoviti ravnotežje države? Če ni to mogoče, je ravnotežje v nevarnosti in v nevarnosti je država sama, ki mora ostati trda opora v sedanji težki krizi, v nevarnosti je podlaga eksistence državnih nameščencev, v nevarnosti je valuta. Prej ali slej bo morala država seči po inflaciji ali pa prenehati z izplačevanjem plač gažistom.

Agrarni program nemške vlade

V zaščito nemškega kmetijstva namerava vlada uvesti kontingentiranje uvoza kmetijskih pridelkov, da bi na ta način povišala cene domačim pridelkom

Berlin, 28. septembra. M. V nedeljo je imel nemški minister za prehrano, baron Braun, na zborovanju bavarskega poljedelskega sveta v Monakovem velik govor, v katerem je prvič jasno povedal, kakšen je program vlade v pogledu nemškega agrarizma. Naglašal je, da hoče vlada pomagati domačemu poljedelstvu s pomočjo kontingentiranja uvoza, da bi na ta način pospešila dviganje cen kmetijskih pridelkov. Na drugi strani namerava priskočiti na pomoč nemškemu kmetu z znižanjem obrestne mere za poljedelske kredite. Ta program vlade bo še v teku tega tedna uveljavljen potom posebne zasilne uredbe.

V krogih nemške industrije vlada velika bojazen, da bo morala račun za ta vladni program plačati industrija. Kontingentiranje uvoza kmečkih pridelkov v Nemčiji bo imelo na drugi strani za posledico tudi kontingentiranje izvoza nemških industrijskih pridelkov, pri čemer bo po mnenju nemških krogov industrija znatno prikrajšana. Tudi v vrstah konzumentov je naletel ta program Papenove vlade na velik odpor, ker bo imel za posledico podraženje živil.

Iz vladne okolice se izve, da namerava uvesti vlada točno določene kontingente skoro za vse vrste kmečkih pridelkov. Med drugim bo ukinila dosedaj svoboden uvoz zelja, čebule, korenja, grozdja, vse vrste sadja, zaklane živine, slanine, masti, masla, sira, fižola itd. ter raznega cvetja. V tem pogledu namerava v najkrajšem času pričeti pogajanja z vsemi prizadetimi državami. V vladnih krogih naglašajo, da jim je v tem pogledu prav dobrodošla odpoved trgovinske pogodbe z Jugoslavijo, ker bo na ta način omogočeno takoj pričeti s pogajanji v svrho uvedbe kontingentov. Kontingenti bodo objavljeni še le po končanih pogajanjih.

V pogledu znižanja obrestne mere za poljedelske kredite namerava vlada znižati obrestno mero za dolgoročna posojila za dobo prihodnjih dveh let za 2 odstotka, toda ne izpod štiri odstotke skupnih obresti. Znižanje obrestne mere se bo nanašalo tako na hipotekarne kakor na osebne kredite.

Politični umori v Havani

Havana, 28. septembra. Včeraj popoldne je bil na predsednika senata Cleara Vasketa Belloja izvršen atentat. Ko se je vračal domov v svojo vilo, ki se nahaja v najbolj elegantnem delu mesta, so ga neznanci napadli s strojno puško in ga na mestu ustrelili. Bil je takoj mrtev. Napadalci so pobegnili. Bello je bil eden najbolj intimnih prijateljev predsednika republike Mahada in eden najuglednejših in najbolj popularnih politikov.

Uboj predsednika senata je vzbudil ogorčenje med pristaši vlade in so zaradi tega uboja ubili štiri opozicionalne politike. Neki opozicionalni politik je moral, da se reši, pobegniti na neko inozemsko poslaništvo. Zaradi teh političnih umorov je proglašeno obsedno stanje.

Iz policijske kronike

Ljubljanska policija se te dni peča z dvema umazanima aferama. V enem primeru gre za oskrunjevanje mladoletnih deklic, v drugem pa za odpravo telesnega ploda; v to afero je zapleten neki mizarski pomočnik. Mož je imel ljubavno razmerje z 21letnim dekletom F., kar ni ostalo brez posledic. Dekle je zanosilo. Ivan jo je pa pregovoril, da si je pustila telesni plod odpraviti. Odšla sta k neki babici, ki je napravila operacijo. Dekle je v bolnici splavilo, od tega časa je pa popolnoma zmedeno in so jo morali oddati v umobolnico, kjer je že peti mesec. Fant je osumljen, da je sodeloval pri splavljenju in se bo moral zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Davi je bil v nekem prenočišču aretiran 25letni Anton V. rojen v Benkovcu v Dalmaciji in pristojen v Maribor. Mladenič se izdaja za medicinca, je pa baje nekoliko duševno omejen. V. je osumljen, da je 3. t. m. v Oficirskem domu na Cetinju ukradel tam zaposleni kuharici Magdaleni Stojaković 2390 Din in pobegnil. Fant tatvino odločno taji.

V mestu se je pojavil neki 30letni moški, ki ponuja ničvredne prstane in verižice ter jih prodaja kot pristno zlato. Prebrisancu je nasedlo že več ljudi. Pustolovec je slabotne postave, plavolas, podolgastega obraza.

Delavcu Maksu Lebanu iz Št. Vida je nekdo izpred tovarne »Triumf« na Celovški cesti odpeljal 1000 Din vredno kolo. — Krojač Franc Jeras, stanujoč na Glincah cesta VI/2., je prijavil, da se je včeraj nekdo splazil v njegovo delavnico, ki jo je odprl s ponarejenim ključem ali vetrihom in mu odnesel par črnih in par rujavih hlač v skupni vrednosti 600 Din.

Priprave za manevre v Rumuniji

Bukarešta, 28. septembra. Veliko začudenje in razburjenje je izzvalo v rumunski prestolnici postopanje policije, ki je začela včeraj kar na ulicah rekvirirati motorna vozila. Prometni stražniki so ustavljali osebne in tovarne avtomobile, jih takoj raztovorili in odpremili vojaškemu poveljstvu. Šele naknadno je izvedelo, da je ta ukrep v zvezi s pripravami za velike vojaške manevre, ki se bodo pričeli prve dni prihodnjega meseca. Pri tej rekviziciji je prišlo tudi do neljubih incidentov, ki so imeli za posledico intervencije inozemskih diplomatov, ker so prometni stražniki rekvirirali tudi vozila inozemcev.

Razdejanja orkana v Ameriki

Newyork, 28. septembra. g. Orkan, ki je divjal nad San Huanom, je zahteval najmanj 30 človeških žrtev ter je napravil ogromno škodo. Od 1000 hiš, ki so ob obali, jih je nad 800 porušenih ali tako poškodovanih, da so za nadaljnjo prebivanje neporabne in so jih morali izprazniti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2309.29—2320.65, Berlin 13665.41—1376.21, Bruselj 797.74 do 801.68, Curih 1108.35—1113.85, London 198.30—199.90, Newyork 5730.47—5758.73, Pariz 225.29—226.41, Praga 170.12—170.98, Trst 294.46—296.86.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Pariz 20.33 in tri četrt, London 17.92 in pol, Newyork 519 in ena osminka, Bruselj 71.97 in pol, Milan 26.60, Madrid 42.45, Amsterdam 208.37 in pol, Berlin 123.40, Sofija 3.74, Praga 15.35, Varšava 58.13, Helsingfors 3.06.

Iz opere „Hlapec Jernej“

Primer, kako je komponist Mahovsky dramatiziral Cankarjev tekst

Ljubljana, 28. septembra.

Jutri otvori ljubljanska opera novo sezono s premijero opere »Hlapec Jernej«, ki jo je po nemškem prevodu Cankarjeve novele dramatiziral in uglasbil Alfred Mahovsky. Za slovensko uprizoritev je Cankarjev tekst priredil in partituri podložil Mile Klopčič. Za primer, kako je komponist delo dramatiziral, objavljamo zadnje dejanje.

III. DEJANJE.

1. slika. — (Na Betajnovi. Na griču cerkev, do katere vodi pot. Pred cerkvijo velik križ z Zveličarjem. Viharen poletni večer. Ostro kot silueti se odražata cerkev in križ od mračnega neba, po katerem se pode temni oblaki. Ko se dviga zastor, je slišati še zadnje udarce zvona, ki vabi k večernicam. Nekaj moških in žensk še hiti v cerkev. Ob poti ždi beračica z majhnim otrokom v naročju.)

Beračica (gleda za ljudmi, ki so odšli v cerkev): Le hodite hvalit boga, ki vam svojega srda še ni razodel. Le hodite, častite in hvalite božjo pravico, ki je prekleta moje dete, nedolžnega otroka s slepoto zadela!

Cerkveni zbor* (poje v cerkvi zahvalnico bogu za dobro žetev; orgle bučijo):

Hvala tebi, bog,
ki blagoslovil si nam polja
in poplačal delo naših rok,
blagoslovil dom.

Hlapec Jernej (prihaja po poti navzgor. Težko se opira na palico, ves je star in skrušen, a njegova vera se ni omajala).

Beračica (Jerneju): Reci mi, človek, je to pravica božja? (Dvigne svojega otroka in ga kaže Jerneju): Človek, glej, še pri bogu našem pravice ni! Ni je pri bogu in ne v nebesih!

Zbor (iz cerkve; poje istočasno z beračico):

Pravično si delil nam dežja,
zahvaljen bog, zahvaljen bog...
Bogato spet rodilo nam je polje!

Beračica:

Kaj storil je ta moj otrok Mariji,
kaj svetnikom in bogu,
da ne bo nikoli videl ne očeta ne matere?!

Reci, človek!

Ali je pravica kje na svetu in v nebesih?

(Beračica zaihti, stisne otroka k sebi in odtava dalje. Jernej stoji nekaj časa odrevenel. Potem začuje zahvalnico iz cerkve, vera se vrne vanj.)

Cerkveni zbor:

Zapojmo hvalo bogu iz srca,
pobožno za pravičnost ga hvalimo
in za žetev bogato počastimo
vdano vsi boga...

(Iz cerkve prihajajo ljudje; nekaj žensk opazi Jerneja.)

Prva ženska: Kaj? Kaj ni to Jernej?

Druga ženska: Kako razcapan, ves upognjen starček, sivolas... kaj je to tisti Jernej? (Ženske zmajujejo z glavami in odidejo. Jernej stopa proti cerkvi. Tedaj stopi iz cerkve župnik, zagleda Jerneja in se ves začudi.)

Župnik: Jernej, o Jernej, kod si romal ves ta čas? Tako si star in slab!

Jernej (vzravna svoj upognjeni hrbet, oči se mu zasvetijo): Vse doslej sem romal po svetu, a nobene pravice ni, ni je pod nebom! Zdaj več je ne iščem na zemlji, sodniki so besedo božjo grdó izdali! Zdaj iščem pravice pri bogu, pri njem samó, sodniku nad vsemi sodniki. Vi, ki ste služabnik božji, vi razložite in sódite!

Župnik (prime Jerneja za roko, ker je usmiljen): Nikar, Jernej! Bilo je mnogo zlega s teboj in nekrščansko so s teboj ravnali. Odpusti jim, kot bog je odpustil njim, ki so ga križali!

Jernej (izpusti župnikovo roko): Nič odpuščanja! Sodite zdaj po božji besedi: je bog na moji strani ali na strani krivičnih sodnikov? To zdaj razsodite naglo, ker sem truden; rad bi že stopil v svojo hišo in rad bi spal na svoji postelji.

Župnik: Zlobne, krivične so tvoje besede, Jernej!

Jernej: Sodite!

Župnik: Vkloni se, Jernej, vkloni se celo krivici. Kajti bog bo sodil.

Jernej: Ali je pravica pri bogu ali ne?

Župnik: Preklinjaš, Jernej! Če si pred bogom, nikar ne zahtevaj stojé in ošabno! Poklekni, prosi in jokaj!

Jernej: Nič več ne bom prosil, ne bom več jokal. Moja pravica je božja, bog je moj dolžnik! Stojim pred njim in terjam! Sodite! Tisto besedo recite, ki čakal nanjo sem toliko grenkih dni: Ali je pravica, ali je ni? Ali je bog, ali ni boga?

Župnik: Stran, ti nevernik! (Jernej stoji nepremično.) Gorje ti, bogokletnik! (Župnik se umika Jernejevemu polblaznemu pogledu, izteza roke, kot bi se branil in zbeži.)

Jernej (je obstal kot okamenel, nato se nenadoma zdrzne): Zdaj s svojim sem bogom sam ostal. (Z dvignjenimi rokami se obrne h križu. Vihar narašča. Bliskanje in grmenje. Jernej govori bogu, komaj da njegov glas preglasi divjanje viharja): Vsemogočni bog, gospod! Kar si obljubil nam to zdaj izpolni! Ti si pravico ljudem izročil, oni pa so nam jo skrili. Pri tebi je pravica, ti si jo ustvaril, skrbi, da spolni se tvoja zapoved. Zatekam se k tebi, jaz, hlapec Jernej, ki sam ostal je na svetu, okraden in oropan pravice. A v srcu svojem nosim postavo tvojo in tvojo obljubo. Besedo tvojo sem slišal, glej sedaj, da ne mine mi vera vate. Daj mi roko, vsemogočni moj bog, ti sodnik pravični!

(Jernej strmi v križ. Bliščeč blisk razsvetli v daljavi vidno Sitarjevo hišo; žar pa ne ugasne, marveč raste v požar in priteza Jernejev polblazni pogled k sebi. Jernej se vzravna in z odločnimi koraki stopa naravnost proti Sitarjevi hiši. Črni oblaki so se zgostili ter zatemnili ves oder. Požar narašča, da kar slepi gledalce. Iz žarenja se prikaže

zadnja slika. — (Sitarjeva domačija v ognju. Okrog požara stoje ljudje. Med njimi se nenadoma pokaže Jernej.)

Jernej (se zadovoljno smehlja. govori:) Po pipo sem šel, ljubi moji; Nisem hotel, da bi zgorela tudi moja pipa, ki sem jo pozabil doma, ko sem šel na pot. Kaj ne gori prijazno moj dom? Kaj ni lep moj ogenj? Kdor ima pipo, naj si jo prižge!.. Dovolj je kuriva!

Kmetje: Jernej je zapalil! Ubijte ga! (Jerneju se ob tem kriku stemni pred očmi, opoteče se in zgrudi na tla. Z gorečimi treskami bijejo po njem. Nekdo zakriči: V ogenj z njim! Zgrabijo Jerneja in ga vržejo v sredo plamenov.

Žar ognja peša, črne postave stoje nepremično. Oder se polagoma stemni, godba prehaja v piano. Od koderkoli se oglasi popolnoma mirno, a razločno glas, ki govori epilog:)

Tako se je zgodilo na Betajnovi. Bog se usmili Jerneja in njegovih sodnikov in vseh grešnih ljudi!

(Zastor se počasi zgrne.)

* Tekst tega zbora je edino, kar je dodal dramatizator. V ostalem se je zvesto držal Cankarjevega teksta.

Danilo Herkov odhaja

Ljubljana, 28. septembra.

Hud udarec je zadel ljubljanski Esperantski klub. Sredi velikega dela in us varjanja mu je bil nenadoma odvzet njegov dolgoletni zaslužni in inicijativni predsednik g. Danilo Herkov, uradnik finančne direkcije v Ljubljani, ki je po službeni potrebi premeščen v Zagreb.

G. Herkov je že 11 let predsednik vedno lepše razvijajočega se EK, on je tudi njegov ustanovitelj. Vseh 11 let je vprav očetovsko vodil klub, njegovo požrtvovalno, nesebično delo je rodilo vidne sadove. Povsod se je udejstvoval; propagiral je esperanto in njegovo idejo, vodil esperantske tečaje, sejal seme esperantskega pokreta po vsej banovini, predaval in navduševal množice, interveniral pri oblasteh in delal za klub, kar je bilo v njegovi moči. S čvrsto in nezlomljivo voljo ter ljubeznijo do idealnega pokreta je držal članstvo trdno skupaj, dajal nasvete, vodil klub v najtežjih časih njegovega obstoja in samo njemu se je treba zahvaliti, da je klub tako lepo napredoval, da uživa danes v naši javnosti velik ugled in nedeljeno priznanje.

Kot predsednik Esperantskega kluba, ki je položil temelje esperantskemu gibanju v Sloveniji, ima g. Herkov velik vpliv po vsej banovini, pa tudi po vsej državi. Njegovo inicijativno delo ni bilo omejeno samo na Ljubljano, predaval je v raznih krajih Slovenije in širil zanimanje za pokret ter dajal pobudo za ustanavljanje novih podružnic esperantskega kluba. Zastopal je Slovence na raznih konferencah in kongresih jugoslovenskih esperantistov in je zaradi svojega konciljantnega nastopa ter izredne delavnosti užival povsod velik ugled. Devet let nepretrgoma je tudi delegat mednarodne esperantske zveze za Ljubljano.

Mnogo se je udejstvoval tudi na publicističnem polju, pisal je za razne mednarodne esperantske revije in časopise o lepoti naše domovine ter sploh razne informativne in organizatorične članke.

Ljubljanski esperantisti se dobro zavedajo, kako hud udarec jih je zadel, prepričani pa so, da bo njihov predsednik živel s klubom še naprej, čeprav bo od njega oddaljen. V priznanje zaslug je klub sklenil, da ostane g. Herkov še naprej predsednik do prihodnjega občnega zbora, tekoče posle pa bo vodil do takrat podpredsednik kluba g. dr. Reya, docent na ljubljanski univerzi. Esperantski klub želi svojemu duhovnemu vodji in predsedniku na novem službenem mestu obilo uspeha in upa, da se bo v najkrajšem času povrnil med nas ter nadaljeval svoje započeto delo.

Jutri zvečer priredi klub g. Danilu Herkovu poslovilni večer v Narodni kavarni, na katerega vabi svoje člane in vse prijatelje esperantskega gibanja.

Simfonija ljubezni

Ljubljana, 28. septembra.

Oboževani Tauber je torej zopet v kinu Matici, da je pred vsako predstavo Kongresni trg poln lepih njegovih častilk in tudi častilcev. Predstave seveda vse razprodane, kar tudi ni čuda, saj je slavni pevec v tem filmu še sentimentalnejši in še slajši, da se srca kar tope in je velika dvorana polna vzdihovanja, hrepenenja in samarjenja.

Tauber izvrstno igra in neprekosljivo poje slavnega komornega pevca Hoffmanna — samega sebe. Živi le za petje in za svojo presrčkano hčerkico Glorijo, ki mu je ostala po smrti ljubljene žene. Z njo in s svojim skrbnim svakom — dobrodušnim komikom Szöke Szakallom potuje po gostovanjih in se seznani z zapeljivo Lili, ljubico še ne priznanega komponista Ervina, ter se zaljubi v njo. Da bi rešila svoje finančno propale starše, se žrtvuje in zapusti svojega zaročenca ter pristane iti v Ameriko z bogatim pevcem. Tedaj se pa mala Glorija na igrišču seznani z mlado kiparico Ešo in dete brez mamice se na dobro prijateljico otrok naveže tako, da jo ne pusti več od sebe. Tudi dobričina Szöke Szakall, ki se zna tako imenitno igrati z malo, se vname za dobrosrčno dekle in kmalu so vsi trije najboljši prijatelji in nerazdružljivi zavezniki pri varstvu zaljubljenega pevca. Zaradi Lili poje Hoffmann v radiu tudi ljubko Ervinovo kompozicijo: Škoda, da ljubav le baje je..., da postane Ervin slaven in celo v operi dirigira »Tosko«, kjer slišimo Tauberja v slavni ariji pred smrtjo. Že pred predstavo pa Hoffmann mora spoznati, da Lili ljubi le Ervina in ona mu tudi pove, da gre z njim le zaradi denarja. Velik je obupani Hoffmann pred in pri predstavi »Toske«, ko se žrtvuje za svojega rivala. Ljubezen do hčerke mu odpre oči tudi za pravo ljubezen Ešino, da Hoffmann, Glorija in Eša s stričkom vsi srečni odjadrajo v Ameriko.

Vsebina se neprisiljeno razvija kar sama od sebe, kar se pa Tauberjevega glasu v prekrasnih pesmih tiče, je pa ton filmske reprodukcije boljši kakor v vseh dosedanjih njegovih filmih. Čudovito ljubka je nežno vesela otroška pesmica, ki jo zapoje svoji Gloriji, mali igralki-umetnici, prav kmalu bomo pa povsod slišali tudi »Pesem iz domovine« in sladko »Kako rad bi te razvadil«. Film je resnično sladek, nikjer pa zoprno osladen, saj Glorija s svojo nežnostjo in pristno trmo, njen striček Szöke Szakall s svojo skrbjo, nedolžno prefriganostjo in znano zadrego, prav tako pa lačna gospoščina Liline mame in zakonska ponižnost očeta neprestano skrbe tudi za smeh. Kdor si torej hoče privoščiti blagodejen užitek tega krasnega filma, naj si vstopnico preskrbi že v predprodaji.

Požar medalij

Ljubljana, 28. septembra.

V prelepem kotu naše domovine je imenitno, zaradi ponosa na meščanske pravice slavno mesto s še slavnejšo požarno brambo. Kar dve motorki z najkrepkejšimi blagoslovi imajo na svoja dela ponosni gasilci in edinstveno strumnega načelnika, ki po svojem imenu spada k visoki hierarhiji. Mnogo je za bližnjega zaslužnih mož med njimi z medaljami na vrlih prsih.

Sladko so pali zadnjič po češpljevih cmokih in sirovih štrukljih, a ob zori so jih otožno razburjeni glasovi trobente vrgli pod bleščeče čelade in v dva gasilska doma, da so vedno pripravljeni gasilci kakor strela oddrveli v bližnjo vas k požaru.

Lepo je gorelo in pred očmi pogumnih vojščakov sv. Florijana so mamljivo migljale zlate in srebrne medalje. Kakor tri druga gasilska društva in morda še več imajo cevi, pa so morali poiskati od ognja najbolj oddaljeni prostor za črpanje vode, da so se lahko cevi raztegnile. Na enem koncu cevi mora biti voda, na njih drugem kraju pa ogenj, tak je vendar red. No, in če so cevi dolge, je pa treba daleč po vodo. Pa so cevi grdo pokale in se hudo trgale. So namreč naši za napredek mesta vnetl gasilci pozimi gasili led in prilivali nežnim popkom tujskega prometa

Prižigali in prižigali so motorki, ali vode ni hotela potegniti nobena. Signali so klicali vodo, vaščani in gasilci so rjoveli: Vode! Vode! — plameni so požirali streho in neovirano plapolali višje in višje, od nikoder pa kapljice vode, niti za tolažbo drdranja motork. Od njih se je odtrgal obupen krik: Bencina! Bencina! Bencina! — pa je šlo razburjeno venomer: Vode! Bencina! Bencina! Vode!, da ljudje niso vedeli ali gasilci zažigajo ali gase.

Po dolgotrajnih dramatičnih prizorih so končno vendarle dobili bencina in vode, le ognja ni bilo več najti nikjer.

Obeta se revizija medalij. Na pomoč!

Iz Celja

—c **Na naslov LNP.** V nedeljo 25. t. m. bi se bila morala vršiti v Celju tretja kvalifikacijska nogometna tekma med SSK Celjem in TSK Slovanom iz Ljubljane, a jo je Ljubljanski nogometni Savez v zadnjem hipu preklical. Tri tedne po prvi tekmi, ki jo je LNP najprej razveljavil, je prispela v Celje komisija iz Ljubljane, primerila oba gola na Glaziji in se skupno z delegati TSK Slovana vrnila v Ljubljano z avtomobilom, ki je last člana TSK Slovana. To samo zaradi ugotovitve. Vprašujemo pa se, ali je to potrebno, ker vendar neki paragraf pravil jasno pravi, da se mora sodnik pred tekmo prepričati o ev. nedostatkih igrišča in da je vsak protest po tekmi neveljaven. Kak smisel ima torej mučiti klub, ki bi moral morda po zaslugi podsaveza in pristransko delegiranih sodnikov igrati še sedmo kvalifikacijsko tekmo? Celje s 4 klubi, ki je s sklepom zadnjega občnega zbora LNP itak zelo zapostavljeno, mora za vstop v ligo odigrati še kvalifikacijsko tekmo z drugorazrednim klubom iz Ljubljane, dočim je bil Čakovec z enim edinim klubom a priori sprejet v podsavezno ligo. Celjski sportni krogi se začenjajo zaradi postopanja LNP živahno zanimati za vzroke, potem se pa razni gospodje čudijo, če pride med tekmo do incidenta, kakor ga je n. pr. doživel Maribor v nedeljo 25. t. m. Kdo bi bil odgovoren, če bi se ponovilo kaj takega tudi v Celju? Že po objavi famoznega sklepa LNP bi bilo najbolje, če bi se bili celjski klubi odrekli liginemu tekmovanju. Sedaj pa, ko je postalo poslovanje LNP očitno, svetujemo SSK Celju, naj reši to mučno zadevo na enostaven način s tem, da se odpove vstopu v podsavezno ligo ter s tem ustreže želji Ljubljane in njenega sedanjega podsaveza.

—c **Umrla** je v ponedeljek 26. t. m. opolnoči v cvetu 15 let v Celju (Krekov trg 8) dijakinja Uta Fiova, hčerka g. Fia, geodetskega kapetana II. razreda v vojno geodetskem institutu v Beogradu, in nečakinja magistratnega ravnatelja g. Iva Šubica. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

—c **SK Jugoslavija** priredi v soboto 1. oktobra zvečer v vseh prostorih Narodnega doma vinsko trgatev brez vstopnine. Občinstvo se prosi, da bi se v čim večjem številu udeležilo prireditve tega mladega slovenskega kluba.

—c **Šahovski turnir »Svobode« : SK Jugoslavija.** V nedeljo 2. oktobra dopoldne se bo vršil v prostorih delavskega kulturnega društva »Svobode« v Celju šahovski turnir med »Svobodo« in SK Jugoslavijo.

—c **Zimski delovni čas za vse frizerske salone** v mestu Celju in Gaberju bo stopil v veljavo v soboto 1. oktobra. Frizerski saloni bodo odprti ob delavnikih od pol 8. do pol 13. in od 14. do 19., ob nedeljah pa do 1. novembra od pol 8. do 11. Od 1. novembra dalje bodo ob nedeljah ves dan zaprti, ob sobotah pa bodo odprti nepretrgoma od 8. do 21.

Umetniška vojna

Ljubljana, 28. septembra.

Naslikane ženske na velesejmu so zbudile mnogo večje zanimanje, kakor so ga mogli pričakovati tudi največji optimisti. Zaradi njih se je vnel boj med starimi in mladimi umetniki in med takimi, ki bi radi za umetnike veljali. Hinko Smrekar, blagi Saša Šantel in živahnost Škodlarjevega temperamenta so ogorčeno zahrumeli nad to prvo našo umetnostno razstavo, kjer naj bi se bila naša publika navžila vseh ženskih čarov do dna. Ali omenjeni starini in z njimi dolga, tesno strnjena falanga občinstva trde, da so obiskovalci na razstavi le ugibali tajne ženskih mikov in reševali uganke lepote, ki so jih jim pripravili skrajno moderni umetniki po kolenih rodovnika zelo stare generacije. Branil je najmlajšo generacijo naše umetnosti sam šefaranžer in edini odgovorni urednik Olaf Globočnik strastno, a s prezirljivo grandeco molčanja, kadar so opazovalci boja drhte čakali že na njegov smrtni udarec. Od nekod se je slišala trpka togota resignacije: Se ne grem več . . .

Pa se je senzacij željnemu občinstvu samo zdelo, da bo konec, zakaj v umetniških krogih še vedno vre. Morda še vedno huje, saj še ni maščevan oskrunjeni dekorum razsodišča. Že trobijo brzonogi glasniki okrog nezmotljivih žarišč naše kulture, da se piše dolga, stroga in neusmiljena sodba vsem, prav vsem starinom zaradi njih pregrešne predrznosti in zaradi poveličanja po nedolžnem napadenih in kruto razžaljenih doktorjev vseh generacij. Z objektivnostjo tiskanih pravil in navodil se bo zopet odigrala vsa razburljiva drama razdelitve nagrad in vnel se bo nov, še hujši boj. Trobente šepetaje trobijo in prete oznanjajo, da bo sodba razglašena tam, kjer imajo sodniki največ vpliva na zadnjo generacijo. Publika pričakuje senzacij z obeh strani, nikdo pa ne pomisli, da ima vsak sodnik pravico povedati svoje mnenje. Naj bodo sodniki taki ali taki, njih sodba taka ali taka, vedno je tistemu prav, ki tožbo dobi, in vedno proglaša sodbo za krivično tisti, ki tožbo izgubi — umetnost pa gre dalje sama svojo pot. *A. G.*

Iz Kranja

— **Mladinski pevski zbor iz Trbovelj — v Kranju.** Pod pokroviteljstvom krajevnega odbora Rdečega križa v Kranju priredi mladinski pevski zbor iz Trbovelj v nedeljo, dne 2. oktobra dopoldne v sokolski telovadnici Narodnega doma v Kranju vokalni koncert sodobne jugoslovenske mladinske glasbe, in sicer za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob 9. uri, za meščane in okoličane pa ob 11. uri po sporedu, ki je drugačen za šolsko mladino, kakor za odrasle. Vstopnice za mladino so po 2 Din, za odrasle so pa numerirani sedeži po raznih cenah, ki so v Kranju za tovrstne koncerte že običajne. Čisti dobiček obeh koncertov je namenjen za revno rudarsko deco mladinskega pevskega zbora. V mestu Kranju in v okolici se šolska mladina kakor tudi odrasli izredno zanimajo za ta mladinski koncert, saj jim je iz časopisnih poročil znano, da so »Trboveljski slavčki« s tovrstnimi koncerti že odlično uspeli v Beogradu, Ljubljani in drugod po Jugoslaviji.

Iz Litije

— **Neumljivo varčevanje z vodo.** Eno najbolj perečih vprašanj za ves naš kraj je dovoljna preskrba z zdravo pitno vodo. Na žalost niso te zadeve rešili v prejšnjih, boljših časih. Za tržane je na razpolago vodnjak sredi trga, nekateri posestniki pa so si zgradili lastne vodovode; ti vodni rezervoarji pa zbirajo vodo iz Sitarjevca. Posestniki na Frtici, vzhodnem delu Litije imajo tudi poseben vodovod. V poletnem času, ob suši prično tu pojemati vodne zaloge, ki jih najbolj izčrpa Kunstlerjeva elektrarna. V vročih pasjih dnevih, ko traja suša po več tednov še razumemo varčevanje z vodo, ki je za privatno uporabo odprta le kratek dnevni čas. Vsem pa se zdi neumestno, da zapirajo vodovod tudi zdaj jeseni, ko so nebeške zatvornice odprte že več dni in je dežja več kot preveč. Litija pa bo morala slej ko prej načeti vprašanje preskrbe z vodo vsemu prebivalstvu. V tem pogledu nam že prednjačijo mnogi kraji. Po zgledu v ostalih mestih in trgih naj bi se osnovalo vodovodno društvo, ki naj bi proučilo vse možnosti splošnega vodovoda, pribavilo načrte in pričelo z zbiranjem gradbenega fonda. Pomanjkanje vodovoda je gotovo tudi eden vzrokov, ki zavirajo napredek Litije v tujsko-prometnem pogledu.

— **Hudi psi.** Litijski psi so znani kot posebno popadljivi. Tišlerja Milana, učenca tukajšnje osnovne šole, je popadel na Stavbah pes in ga je do dobra oklal v meča. Na izletu v Šmartno pa je bil napaden litijski odvetnik g. dr. Ferči Ludvik. Pes mu je prizadejal tako rano, da se je moral zateči k zdravniku po pomoč. Poglavje zase pa so huronski ponočni koncerti, ki jih uganjajo »cucki« po Frtici. Motijo spanje in ogrožajo javno varnost. Naj pogleda oko postave sredi noči na Frtico. Malomarne lastnike psov pa naj oblastvo pouči, da tudi njihovi psi ne smejo ljudem kratiti spanja.

— **Čudna pota birmanske urice.** Predilničarka Nežika je hranila doma srebrno uro, ki jo je dobila pri birmi. Darilo pa ji je bilo pred leti ukradeno. Te dni pa je šla Nežika na obisk k svoji mlekarici na kmete. Kako se je začudila, ko je opazila pri njej pogrešano uro. Še bolj pa je strmela, ko je zvedela, da je dobila mlekarica uro od njene sosede Ančke, ker ni mogla ta plačati mleka. V zadevo pa so posegli še orožniki, zavita pot pogrešane birmanske ure pa se bo ustavila po 2 letih pred — sodiščem. Nežika pa bo le končno prišla do birmanskega darila.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 28. septembra katoličani: Vaclav, Vidica, pravoslavni 15. septembra.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Simfonija ljubezni.

Kino Ideal: Srce med dolarji.

ZKD: »Bela Ljubljana« ob 18. v kinu Matici.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78. Hočevar, Ljubljana VII. Celovška cesta 34.

⊙

— **Sokol Šiška.** Vsem, ki so pripomogli, da se je izvršila slavnostna otvoritev našega Sokolskega doma tako veličastno, se najsrčnejše zahvaljujemo s prošnjo, da nam ostanejo tudi nadalje tako blagohotno naklonjeni. Zdravo! Odbor.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 28.: Celjski grofje, red za sredo.
Četrtek, 29.: Zaprto.
Petek, 30.: Roksi, C.
Sobota, 1. oktobra: Zločin in kazen. Red D.
Nedelja, 2. oktobra: Marij. Izven.

Drevi ob 20. uri se vprizore v drami »Celjski grofje« za abonma Sreda. Zasedba ista, kakor pri premijeri.

Nadaljnja repriza vesele in zabavne komedije »Roksi« z gospo Šaričevo v naslovni vlogi bo v petek dne 30. t. m. v naši drami. Predstava se vrši za red C.

Abonente reda D opozarjamo, da imajo prvo predstavo v letošnjem abonmaju v soboto, dne 1. oktobra. Vprizori se Dostojevskega roman »Zločin in kazen« v dramatizaciji Krasnopoljskega.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 29. septembra: Hlapec Jernej. Premijera. Slavnostna predstava v proslavo 40letnice otvoritve opernega gledališča. Izven.

Petek, 30. septembra: Zaprto.

Slavnostna otvoritvena predstava operne sezone 1932–33, ki bo obenem spominska predstava na 40letnico otvoritve našega opernega gledališča, bo v četrtek, 29. septembra ob 20. uri. Najprvo zaigra operni orkester Bravničarjevo slavnostno uverturo »Hymnus Slavicus«. Uvertura se je prvič javno izvajala na letošnjem festivalnem koncertu in je imela izreden uspeh ter je kakor nalašč primerna za naše slavnostne prilike. Za tem se izvaja Mahovskega opera »Hlapec Jernej« pod taktirko dr. D. Švare in v režiji F. Delaka. Kakor smo že navedli, poje veliko in težko naslovno partijo baritonist g. Primožič. Ostala zasedba vlog je naslednja: g. Betetto poje potepuha, g. Marčec mladega Sitarja, njegovo ženo ga. Kogejeva, študent je g. Banovec, župan g. Magolič, g. Marijan Rus poje tri vloge: Salandra, sodnika in župnika. Beračica je ga. Bernot-Golobova. V ostalih vlogah nastopijo gg. Mišičeva, Strniševa, Skeletova in Škrjančeva, ter gg. Bekš, Perko,, Josip Rus, Sekula in Simončič. Delo je v vsakem oziru izredno zanimivo. Je moderno, a ima polno prekrasnih mest in tudi arij, ki se dajo pevsko v resnici izredno lepo predmašati, tako da delo mora imeti lep uspeh. K slavnostni predstavi vabimo vse prijatelje našega gledališča. Predstava je izven abonmaja.

Druga operna noviteta letošnje sezone bo komična opera »Fra Diavolo«. Napisal jo je genialni Francoz Auber in se njegovo delo prišteva k najboljšim operam francoske literature. To potrjuje predvsem dejstvo, da se je delo obdržalo 102 leti na repertoarju vseh svetovnih gledališč. Glavna svojstva te opere so prekrasne melodije, zanimivi ritmi, interesantne harmonije in blesteča duhovita instrumentacija. Premijera bo v soboto 1. oktobra.

Drzen vlom

Trebnje, 27. septembra.

Kriminalna kronika Dolenjske postaja vedno bogatejša. Javnost se še spominja drznih vlomov v občinsko blagajno na Mirni in v Mirni peči, v blagajno trgovca A. Groseka v Trebnjem ter cele vrste drugih vlomov po raznih krajih Dolenjske, kjer so, po vseh znakih sodeč, eni in isti vlomilci poskušali svojo srečo in vlamljali v občinske in trgovske blagajne s toliko drznostjo in spretnostjo, da se upravičeno domneva, da ta vlomilska tolpa sistematično vlamlja in pleni po že gotovem načrtu. Varnostne oblasti zaenkrat, kljub najvestnejšemu poizvedovanju, vlomilcev ne morejo izslediti. Vlomi in tatvine na deželi se množe, mnogo tega gre na račun brezposelnih, mnogo jih zagreše tudi domačini. Brezposelnost, pomanjkanje denarja, težke gospodarske razmere, skratka vedno večja beda vseh stanov zapelje tega ali onega v zločin.

Prebivalstvo Dolenjske je zopet precej razburil predrzen vlom v občinsko pisarno v Dobrničah pri Trebnjem, kjer so spretni vlomilci vlomili v občinsko blagajno in jo prav strokovnjaško navrtali. V ponedeljek zvečer so se neznani storilci splazili v občinski urad Dobrniče, zaklenili vrata stopnišča, ki vodijo v prvo nadstropje, kjer je spal župan Grmovšek in nemoteno gospodarili po hiši. Navrtali so železno blagajno, izvlekli skozi odprtino vse akte, prebrskali vso blagajno, toda denarja niso našli. Lotili so se tudi pisalne mize, v kateri so našli kuverto s približno 1600 Din. Po sobi so vse razmetali, spise, razne listine in tudi za 1000 Din banovinskih kolekov. Pri miru so pa pustili dve hranilni knjižici. Vlomili so tudi v sosedno sobo, od tam pa v shrambo, kjer so odnesli razne jestvine. Za kaščo so priredili pravcato pojedino. Odpeljali so tudi županovo kolo, ki so ga pa našli drugo jutro v bližnji ajdi, toda brez sprednjega kolesa.

O vlomu so bile obveščene orožniške postaje na Dolenjskem, sresko načelstvo v Novem mestu in policijska direkcija v Ljubljani.

Dnevne vesti

— **Izpremembe v državni službi.** Imenovani so za žigosača pri sreskem načelstvu Maribor-levi breg uradniški pripravnik žigosač Konrad Čeh, za uradniškega pripravnika pri obči državni bolnici v Ljubljani dnevničar Vladimir Zorzut, za služitelja pri obči državni bolnici v Ljubljani Karl Krašovec z Vrhnike. Upokojena sta policijska stražnika I. razreda Josip Benulič pri upravi policije v Ljubljani in Anton Vrtovec pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

— **Izpremembe v banovinski službi.** Imenovani so za banovinskega cestarja nadzornika uradniškega pripravnika pri sreskem cestnem odboru v Murski Soboti Franc Colarič, za banovinskega ekonoma, vršilca dolžnosti sreskega kmetijskega referenta za novomeški srez Karel Vrisk in za zvaničnico pri banski upravi v Ljubljani banovinska dnevničarka zvaničnica Antonija Prebil; sprejeta je ostavka, ki jo je podal zdravnik uradniški pripravnik v splošni bolnici v Mariboru dr. Mirko Sesardič.

— **Imenovanje.** Za oblastnega upravnika humanitarnih fondov pri direkciji državnih železnic v Ljubljani je imenovan z odlokom prometnega ministrstva svetnik železniške direkcije g. Julij Bučar.

— **Preselitev odvetniške pisarne.** Odvetnik v Samoboru pri Zagrebu dr. Franjo Skaberne se je preselil s svojo pisarno v Ljubljano, na Aleksandrovo cesto 2 in je bil vpisan v imenik odvetniške zbornice v Ljubljani.

— **Razpisani službi državnih cestarjev.** Sresko načelstvo v Ljubljani razpisuje dve mesti državnih cestarjev-delavcev na državni cesti št. 49, prvo s sedežem na Garčarevcu pri Gornjem Logatcu, drugo pa s sedežem v Planini pri Rakeku. Prošnje je treba vložiti do 3. oktobra.

— **Iz zdravniške službe.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik v Ljubljani dr. Danilo Brezigar.

— **Izprememba rodbinskega imena.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Josipu Fuku, pristojnemu v Ljubljano, izpremembo rodbinskega imena Fuk v Fabič. Izprememba velja tudi za njegovo ženo in otroke.

— **Zanimiv gost v Zagrebu.** V petek bo predaval v Zagrebu tajnik mednarodne abolicijske federacije J. D. Reelfs o prostituciji z abolicionističnega vidika. Abolicionisti stoje na stališču, da je treba odpraviti reglementacijo prostitucije, češ, da jo bolj podpira, nego zatira.

— **Francoski parlamentarci in študentje v Jugoslaviji.** Prihodnji mesec priredi evropska vseučiliška zveza v Parizu študijsko potovanje po Jugoslaviji. Francoski parlamentarci in študentje pod vodstvom predsednika Zveze in direktorja centralnega odbora za študiranje inozemskih študentov v Franciji krenejo na pot 9. oktobra in posetijo Ljubljano, Zagreb, Beograd, Skoplje, Sarajevo, Dubrovnik in Split.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 77, z dne 28. t. m. objavlja pojasnilo k tarifni postavki 47. zakona o taksah in k členu 56. zakona o zadrugah državnih uslužbencev, odpoved trgovinske in plovitvene pogodbe po Nemčiji, odredbo o imenovanju komisij za pregled in razredbo sadja in objavo banske uprave o pobiranju občinske trošarine v občini Radatoviči.

— **Nalezljive bolezni v dravski banovini.** Od 8. do 14. t. m. je bilo v dravski banovini 77 primerov tifuznih bolezni (umrla 2), 86 griže (umrlo 5), 50 škrlatinke, 37 ošpic, 77 davice (umrli 3), 73 dušljivega kašlja, 29 šena, 4 vraničnega prisada, 6 otrpnenja tilnika, 3 otročnične vročice, 4 vnetja primševne slinovke in 2 tetana.

— **Dražba lova.** V sredo 5. oktobra dopoldne se bo na uradnem dnevu v Stični (gostilna Karlinger) oddal lov občine Polica v zakup za dobo od 5. oktobra 1932 do 31. marca 1933.

— **Upravitelj konkurzne mase Kmetijske eksportne zadruge** r. s. z o. z. v Mariboru dr. Šnuderl Makso nas prosi za sledečo objavo: Ker je bila pritožba bivših članov uprave Kristoviča, Žunkoviča in Kende zoper otvoritev konkurza zavrnjena, se opozarjajo vsi, ki hočejo doseči kako plačilo, da prijavijo terjatve do 30. t. m. okrožnemu sodišču v Mariboru. Neprijavljene terjatve ne bodo pri razdelitvi upoštevane. Ugotovitveni narok se ne bo vršil 6. oktobra, temveč 24. oktobra ob 9.30 v sobi št. 84 okrožnega sodišča v Mariboru.

— **Tabor nacijonalnih rudarjev v Trbovljah.** Narodna strokovna zveza v Trbovljah priredi v nedeljo, dne 2. oktobra celodnevni tabor nacijonalnih rudarjev. Dopoldne ob 10. bo na vrtu Rudarskega doma veliko javno zborovanje, na katerem bodo govorili minister g. dr. Albert Kramer, narodni poslanec g. dr. Stane Rape, predsednik NSZ g. Rudolf Juvan in drugi. Popoldne ob 2. uri bo seja podružničnih odborov iz revirjev TPD, popoldne ob 16. uri pa prijateljski sestanek na vrtu Rudarskega doma. Za ta prvi tabor nacijonalnih rudarjev vlada v vseh revirjih veliko zanimanje in se vrše priprave za čim večjo udeležbo nacijonalnih rudarjev. Narodna strokovna zveza vabi vse rudarje, da se v velikem številu udeleže tega javnega zborovanja, da slišijo svojega ožjega rojaka, ministra g. dr. Alberta Kramerja.

— **Veterinarjev je pri nas še premalo.** Zagrebški listi se zadnje čase obširno pečajo z vprašanjem veterinarske službe v naši državi v zvezi s položajem veterinarske fakultete zagrebške univerze. Ker se govori, da je pri nas veterinarjev preveč, so se oglasili strokovnjaki na tem polju, ki ugotavljajo, da bi potrebovala naša država najmanj še 1800 veterinarjev, če bi hotela urediti moderno veterinarsko službo. Študiranje veterinarstva bi bilo treba podaljšati na 10 semestrov in izpopolniti vse katedre, ki jih zagrebška veterinarska fakulteta še nima.

— **Priprave za pravniški kongres.** Priprave za letošnji kongres naših pravnikov v Dubrovniku se bližajo koncu. V ponedeljek je imel pripravljalni odbor s predstavniki hotelirjev konferenco, ki je na nji razpravljal o nastanitvi udeležencev kongresa, ki jih bo nad 1000. Že sedaj je prijavljenih nad 800, niso pa še prispele prijave iz Dalmacije in Črne gore. Poskrbljeno je, da bodo udeleženci s prehrano in stanovanjem zadovoljni.

— **Povratek v domovino iz Argentine.** V zadnjem času vlagajo razne stranke, ki nimajo sredstev za pot iz Argentine v domovino, same ali po svojcih v domovini prošnje na različna ministrstva in celo na dvorno pisarno Nj. Vel. kralja, da bi se jim omogočil povratek in naj bi domače oblasti plačale prevozne stroške. Kraljevo poslaništvo v Buenos Airesu opozarja vse prizadete, da je edini možni način, če hoče kdo spraviti svojega rojaka iz Argentine nazaj v domovino, ta, da mu kupi vozni listek in ga pošlje v Buenos Aires. Prevozne karte za pot iz Argentine (od Buenos Airesa do potnikovega bivališča) se morejo kupiti pri glavnih zastopstvih, (ki imajo svoj sedež v Zagrebu) sledečih konc. parobrodnih društev: 1.) »Chargeurs Reunis«, 2.) »Cosulich Line«, 3.) Kr. Holandski Lloyd«, 4.) »Italia«, 5.) »Norddeutscher Lloyd«, 6.) Royal Mail Line«, 7.) Societe Generale des Transports Maritimes«.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Skoplju, drugod pa oblačno, v naši in savski banovini deževno. Zanimivo je, da imajo v južnih krajih še pravo poletno vročino, dočim je pri nas že tako hladno, da so mnogi že oblekli površnike. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 34, v Beogradu 32, v Sarajevu 31, v Splitu 30, v Zagrebu 28, v Mariboru 23, v Ljubljani 21 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.7, temperatura je znašala 15 stopinj.

— **Divji zakoni v Subotici.** Subotiška policija je že lani ugotovila, da je v mestu mnogo divjih zakonov in pozvala je dotične, naj se poroče ali ločijo. Rok je že potekel, 90 takih parov se je poročilo, mnogi se pa za policijsko odredbo niso zmenili. Policija jih je trdo prijela, 300 jih je bilo kaznovanih z globo po 500 Din ali 10 dni zapora. Vsi so se dali zapreti, poročiti se pa ni hotel noben par.

— **Sam si je sodil.** Zloglasni razbojnik Alojz Jagarič, ki je s svojima pajdašema Bendo in Goldom v Zagrebu 18-krat vlomil, bi moral biti prepeljan v sodne zapore v Bjelovar, pa se je včeraj v preiskovalnem zaporu v Zagrebu obesil. Najbrž ga je pekla vest in iz strahu pred težko kaznijo si je končal življenje.

— **Tifuz se širi.** Včeraj smo poročali, da je zahteval trebušni tifuz v Brodu dve žrtvi. Tudi v Jajcu in okolici se trebušni tifuz nevarno širi. V mestu je več hiš, kjer so vsi stanovalci bolni. Zdravstvene oblasti so ukrenile vse potrebno, da se epidemija zajezi.

— **Samomor ali zločin?** V Sarajevu so našli včeraj mrtvo 20letno Heleno Mandelc. Imela je razbito lobanjo in globoke rane po vsem telesu. Usta je imela zavezana z ruto, v rokah je pa držala nekaj bilk trave. Nad 30 m visokim prepadom so našli njene čevlje in kos vrvi. Ni še znano, ali gre za samomor ali za zločin.

— **Nesreča.** Jože Pahulje, 25-letni posestnikov sin iz Dolenje vasi, je hotel včeraj pomagati konju, ki ga je vilo po trebuhu, nenadoma se je konj zleknil in podrl Jožeta, ki je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

— **Foto-sport** zadovolji vsakogar s kamero, kupljeno pri **Fr. P. Zajec**, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

— **Pri pomanjkanju teka,** na kislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodi naravna »Franz-Josef« grenčica telo vseh nabranih gnilobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Promet v Vošnjakovi ulici.** Včeraj smo poročali, da bo od srede dalje zaprt za vozni promet občinski del Bleiweisove ceste, ker ga tlakujejo. Da pa bo omogočena zveza z gorenjskim kolodvorom, bo ta čas odprta za promet Vošnjakova ulica, toda samo pod dvema pogojema: z Gosposvetske ceste je prepovedan uvoz in dovoljen samo izvoz. K temu nam poročajo: Davi je bila Vošnjakova ulica otvorjena za vozni promet. Vozniki se seveda niso držali predpisov, temveč so vozili v obeh smereh, tako da je bila cesta vse dopoldne zamašena in so bili pasanti v veliki nevarnosti, ko so se morali v tesni ulici umikati vozovom. Cesta je tudi tako blatna, da ljudje gazijo blato do gležnjev. Naj se napravi v tem pogledu red!

—lj **Operno gledališče** bo drevi od 19. do 20. ure slavnostno razsvetljeno v proslavo 40-letnice otvoritve. Točno ob 19. uri bodo zaigrale fanfare opernega orkestra Trubarjev koral: »Slavicus hymnus« in uvod k predigri Smetanove opere »Libuša«. Gledališče je bilo otvorjeno s slovensko slavnostno predstavo v četrtek 29. septembra 1892. leta.

—lj **Gledališki list.** Za otvoritveno operno predstavo »Hlapec Jernej« izide povečana številka Gledališkega lista, ki bo prinesla razno interesantno gradivo, nanašajoče se na premijero in tudi na naše 40-letno udejstvovanje v opernem poslopju prejšnjega Deželnega gledališča. Priobčene bodo tudi slike raznih oseb, ki so v ozki zvezi z delom v našem gledališču. Ta številka obsega 20 strani in stane 3 Din. Dobi se pri blagajni in pri bilje-terjih.

— **Večerni tečaj na Christofovem učnem zavodu se prične 1. oktobra. Vpisovanje 28., 29. in 30. septembra, Domobranska cesta št. 15 (nova vila) od 6. do 8. ure zvečer. — Istočasno vpisovanje tudi za strojepisni pouk.** 496/n

—lj **Katja Delakova** otvori šolo za ritmično gimnastiko in umetniški ples. Posebni tečaji: gimnastika za otroke in telesna kultura za gospe. Prijavlja se dnevno v šoli: Palača »Grafika«, V. nadstropje (dvigalo) od 10. do 11. dopoldne in od pol 5. do pol 6. popoldne. 501/n

—lj **Samo še dva dni** bo odprta jugoslovenska fotografska razstava v paviljonu »N« na ljubljanskem velesejmu. Ta čas pripravlja pa Fotoklub Ljubljana razstavo najboljših del slovenskih amaterjev z obeh svojih dosedanjih razstav in del, ki jih še eventualno prejme do 5. okt. Tretja razstava Fotokluba se bo vršila v Mariboru in se prenese potem po vsej priliki tudi v južne kraje naše države.

—lj **Bojan Peček,** priljubljeni komik naše opere, praznuje v prvi polovici meseca novembra 25-letnico svojega umetniškega delovanja. Opozarjamo že sedaj na ta slavnostni večer, katerega datum in predstavo javimo v najkrajšem času.

—lj **Zahvala.** Osrednje društvo nižjih p. t. uslužbencev krajevna skupina Ljubljana se cenj. občinstvu iskreno zahvaljuje za naklonjenost ob priliki tombole. Osobito se zahvaljuje našemu trgovstvu za krasne dobitke. Hvala tudi uradnim organom, ter sploh vsem, ki so s svojo naklonjenostjo pripomogli, da je prireditev lepo uspela. — Odbor. 500-n

—lj **Pouk jezikov** francoščine, angleščine, nemščine, španščine v skupinah in za posameznike. Prijave od 6.—7. zvečer. Beethovnova ulica 7, pritličje. — Prof. S. Jeras - Guinot. 497-n

—lj **Učni tečaji Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.** Trgovsko društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih v času od 7. do 9. ure zvečer. Ti tečaji so nameravani za naslednje predmete: slovenska trgovska korespondenca, knjigovodstvo, stenografija slovenska in nemška, laški in nemški jezik. Tečaje se otvori pod pogojem, da se prijavi za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni v času od 10. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. popoldne (Gregorčičeva ul. 27, pritličje, Trgovski dom). 498/n

—lj **Mladini s skrivljeno hrbtenico,** z okroglim hrbtom, znaki grbe, z visokimi rameni, izbočenim oprsjem, vzrastlinami, otrpnjenimi mišicami, v rasti zaostalim itd. nudi nasvet in pomoč Ortopedski zavod »Mena« v Ljubljani, Šubičeva ulica (Mladika) vsak delavnik od 3. do pol 6. Ako se jih kaj več zglasi in če tudi za samo masažo v večernih urah, se tudi isti uvedejo. Vodstvo. 499/n

—lj **V poročilu o sodni obravnavi** proti posestniku Jakobu Mejaču iz Zajelš, ki smo ga priobčili v ponedeljek, je izpadla zadnja vrstica, kjer je rečeno, da je bil Mejač obsojen pogojno za tri leta.

—lj **Ljubljana v zvočnem filmu.** Opozarjamo občinstvo, da bo danes ob 18. predstava zvočnega filma »Bela Ljubljana« v Elitnem kinu Matici. Ker so vse predstave razprodane, naj si občinstvo pravočasno preskrbi vstopnice.

—lj **Vse brate kegljače vabi Sokolsko** društvo **Ljubljana IV na tekmovalno kegljanje, ki bo v nedeljo 2. t. m. pri Putrihu na Dolenjski cesti. Začetek ob 10. uri dopoldne do 10. ure zvečer. Vstop prost. Zdravo!**

—lj **Esperantisti,** udeležite se polnoštevilno rednega klubovega sestanka v četrtek, dne 29. sept. v Narodni kavarni. Slovo predsednika kluba g. Herkova.

—lj **K notici »Preprečen požar« v »Slovenskem Narodu« z dne 26. t. m.** pripominjamo, da je gasilce poklicalo osobje državnega osrednjega zavoda ob 8.15 in ne dimnikar ob 7.30, ki je prišel šele tedaj, ko so bili gasilci že pri delu.

Iz Novega mesta

— **Smrt** je pobrala še ne enoletnega Jožeka, sinčka kandijskega trgovca in mestnega občinskega odbornika g. Rudolfa Murna. Otročiček je odšel za mamico, ki mu je umrla kmalu po njegovem rojstvu. Nesrečnemu očetu naše sožalje!

— **Obrtno nadaljevalna šola** prične s poukom v nedeljo 2. oktobra. Vajenci in vajenke se opozarjajo, da pridejo prav gotovo v šolo, kjer jih čaka prijetno iznenadenje, vesela vest, da se bo vršil pouk letos le ob delavnikih in nič več, kot doslej vsa leta še v Novem mestu, tudi ob nedeljah. Prav je tako in potrebno je že bilo, da bodo tudi naši obrtni vajenci kdaj prosti. Zato pa v nedeljo vsi v šolo po urnik!

— **Drogerija »Krka«** še zbira priglase za nedeljski fotoamaterski izlet k izvirom Krke. Ustavili se bodo spotoma v Soteski, na Dvoru, z Ljubljančani skupno pa v Zagradcu in Žužemberku. Izrabite lepo priliko!

— **Kopanje na prostem** je prenehalo, kmalu bo treba misliti na kopanje mladine v šoli. Novo šolsko poslopje ima več kopalnih prh, ki pa ne odgovarjajo. Treba bo pravočasno misliti na izmenjavo.

Pri zdravniku

— Gospod doktor, tako mračne misli imam o koncu svoje bolezni, da pogosto mislim na samomor.

— Neumnost, gospod! Tega vendar ni treba, če sem jaz tu.

...v spojitvi z močno se penečim ALBUS-milom.

ALBUS-terpentinovo milo je zanesljiva pomoč pri pranju Vašega domačega perila. ALBUS-terpentinovo milo se močno peni in lahko razkraja nesnago. ALBUS-terpentinovo milo varčuje Vaše perilo in Vam olajša pranje.

In spet pojdejo na Dolenjsko

Prvo nedeljo v oktobru pohite Gregoričevi fototečajniki v dolino Krke

Ljubljana, 28. septembra.

Gregoričevi fototečajniki pojdejo prvo nedeljo v oktobru zopet na Dolenjsko. Da bi jim bilo le nebo naklonjeno! Saj pa v tem času tudi ni nikjer lepše in prijetnejše, kot med dolenjskimi griči. In to naši Ljubljančani vedo. Naučili so se že ceniti dolenjske dobrote za srce in želodec. V izletniškem vlaku »cvičkarju« je kaj živo vsako nedeljo.

Pa tja, kamor so se fotoamaterji namenili, ne vozi vlak. Le bela cesta se vije preko poljan in skozi živahne vasice mimo gričev in holmov in tudi čez nje, reže temne gozdove in obroblja vodne struge, vtaplja se v jutranjih meglah ter se koplje v zlatem jesenskem solncu. Avtobusi bodo hiteli z njimi v sveže dolenjsko jutro. doli za Barjem bo prva postaja na Boštanju. Slikovit dvorec na visokem griču. Starinski zidovi bodo spomnili posetnike na prvi izlet v »dolino gradov« tam okoli dolenjske stolice. Pa bodo še blizu Ljubljane. Kamniške planine in Krim so tam še skoro na dlani. No, kmalu bodo bolj daleč. Kar videti jih več ne bo.

Kot od sveta odrezana je kotlina ob izviru Krke, dolenjske hčerke. In njej bo posvečen jesenski fotoamaterski izlet podjetnih Ljubljančanov.

Venec gostega lesovja objemlje sočno zelenico in sredi nje nekam gosposko naselje, ki ga čuva stasita dvostolpna cerkev. Slika, ki se zdi drugačna nemogoča. Na visokem pečevju trohni in propada slava nekdaj silne krške gospode. V prah se drobi njihovo mogočno domovanje, pod njimi pa še vedno kot nekdaj vre na svetlo hladen izvirek, ki se niže doli na travniku združi z bratcem in veselo hitita od ene krške vasi do druge, od izvira do Žiliva, od razvalin krškega gradu do belega mesta Brežic.

Tihi in sanjavi so tolmuni ob »Poltarici« in »Pod jamo«, da se zdi skoro neverjetno enjihovo kasnejše razživljanje, ko preširno in razigrano hite bistri valčki mimo Zagradca in Žužemberka po ozki soteski navzdol. Pa tako da ač izletniki ne pojdejo. Polezli bodo v jamo, dolgo in vedno širšo in vedno vršjo, prisluškovali bodo pritajenem šepetu Krkinega rojstva, lovili v svoje aparate podzemska čudesa krške prirode, se ozirali za človeškimi ribicami, kot bodo zunaj stikali za rak: in skominali za urnimi postrvmi

V Zagradcu banovinska elektrarna. Svoje dolge prste izteže do Škofljice in v Suho krajino. Na njenem mestu je stal še pred osemdesetimi leti velik plavž in livarna je dajala zaslužek sedemdesetim delavcem. Tudi zadnji ostanki nekdanjega gradu so izginili že pred 37 leti

Kraševit je svet tam naokoli, poln kotlastih kotanj, podzemskih jam in kratkih ponikalnic. Bregovi Krke so idilični. Oni mlinčki ob razpenjeni reki, ki drvi in brzi po ozki strugi. Čepe kot prilepljeni ob Krko. Dolgoreso vrbje se sklanja nad nemirno gladino, za bregovi samevajo hišice in kurijo pastirčki, voznik poka z bičem po prašni cesti in onstran v Šmihelu ukajo fantje.

Zgodovinska tla namaka Krka. Najstarejše temelje zidov so našli tam okrog. Znana je Valična vas. Keltski grobovi. In v Šmihelu sledovi Rimljanov. Kamenita plošča s štirimi moškimi glavami in latinskim napisom, stara svojih 1800 let.

In Žužemberk. Razsežen trg, položen na oba bregova tam celo živahne Krke. To buči in šumi in grozi in divja, da je prava sreča, da je utesnjena v globoko kamenito strugo. Brzice in slapovi si podajajo kar roko. Zaman se zaletavajo v mogočno pečevje, vrh katerega kljubuje vremenu in času sivo zidovje že najmanj 800 let.

Žužemberški grad, slovit in silovit, je videl lepe čase, je doživel krvave zgodbe, zdaj pa že celo sedanje stoletje sameva prazen in zapuščen, zidovi propadajo, stene se rušijo, votla okna mrko strme podse, topo in brezbrižno zro v onostranske gozdove. In vendar je pogled na še sedaj mogočno in razsežno grajsko zidovje vrh strmih pečin edinstven in nepozaben. Samo za to je vredno iti v Žužemberk.

Pa je tudi drugače ljubek in prijazen. Starinske hiše, kopica cerkva, zgodovinski spomeniki in vabljiva okolica so kot nalašč za slikarja, pa najsi lovi te motive na platno ali pa v kamero.

Nazaj pa čez Muljavo. Kdo bi se ne ustavil pri Jurčičevem sivolasem bratu, pod vaško lipo ali pri zgodovinski cerkvici? In če bo pripuščal čas, četrt ure v stran na Kravjek, razvaline domovanja slavnih vitezov Ravbarjev. Vsi ga poznate, viteza, z do tal segajočo spleteno brado. Na Kravjeku je bil doma. In znameniti ljubljanski škof Krištof Ravbar, ki je zgradil sedanji škofijski dvorec in pridobil sebi in svojim pastirskim naslednikom kneževsko dostojanstvo. Jurčič pa je tam naokoli spletal svoje najlepše povesti in romane.

Osem stoletij je šlo mimo stiške opatije, pa bi jo pustili neobiskano. Razsežni in bogati samostan menihov cistercijanov krije mnog biser. Cerkev je med največjimi v banovini. Bogate stukature, križev pot slavnega slikarja Berganta in njegov glagolski podpis, grb rodbine Viscontijev na grobu »gospe s Pristave«, pa še kaj in marsikaj.

Kar prehitro bo minil dan, ostali pa bodo spomini, trajni in lepi, kot je lepa jeseniška nedelja na Dolenjskem.

Pirnat Viktor.

Nove litanije

Kako mogočno je zavladala kriza po tem ubogem svetu, so dokaz nešteti berači, sestradani, goli, bosi in še nešteto drugih stvari. Raznovrstni eksperimenti za ublažitev niso pomagali, tozadevnih konferenc uspehi so ostali pri opulentnih banketih jako dvomljivi in kočljivi. Neki zagrebški časopis priporoča sedaj novo sredstvo, litanije, in bodo morda iste pomagale. Tipičen so primer za naše čase in aktualne tudi pri nas, a glase se:

Sveti prvi, prosi za nas!
Sveti prvi, ne zapusti nas!
Sveti prvi, pridi k nam trikrat na mesec!
Hiša stanovanjska, reši nas najemnin in lastnika!
Sveti glavni dobitek, iznenadi nas!
Blaga jesen, reši nas lesnih trgovcev!
Ubožnica, odvzemi nam od vrat berače!
Sveta anketa, daleč ti hiša od naše!
Sveti upnik, ozri se na svojega dolžnika, ki se k tebi zateka!
Sveti obroki, oprostite, ker vas pozabljamo!
Sveta zastavljalnica, ne prodaj na dražbi zimskih sukenj naših!
Sveti speceraj, založi in izgubi knjižice naše!
Divne izložbe subomesne robe, ne vpeljite nas v skušnjavo!
Trezni šofer, ne povozi bednega telesa našega!
Beli pek, daj nam naš vsakdanji kruh in ne daj, da v njem najdemo žeblje, ščurke in mišje repe!
Poštena mlekarica, ne pozabi, da se mleko pije tudi brez vode!
Lokavi gostilničar, ne pozabi, da vino ni voda!
Mestni obrtni odsek, ozri se milostno na kavarnarje naše!
Sveti Zyr Xapula, končaj litanije svoje!

R. Decourcelle 62

Prokletstvo ljubezni

Roman.

»Dragi svak!

Carmen je zelo zaposlena s pripravami za odhod in zato me je naprosila, naj bi Vam pisal namesto nje. Sporočiti Vam moram, da se kmalu vrneva ne le v Francijo, temveč naravnost v Pariz, k Vam. Postal sem poveljnik eskadrona in minister me je poklical na zelo važno mesto. Zdi se, da so bili uspehi mojega poslanstva v vrhovnem vojnem svetu zelo ugodno ocenjeni in zdaj pridem v komisijo, ki bo proučevala vprašanje državne obrambe.

Sicer bi se pa tega s Carmen ne veselila tako zelo; veseliva se skorajšnjega svidenja. Moja mati se je že pred meseci vrnila v Francijo. Zato se žuriva. Odpeljeva se s prvim parnikom. To pismo naju torej prehiti samo za nekaj dni. Carmen bi bila zelo srečna, če bi utegnili poiskati pred najinim prihodom skromen hotel, kjer bi mogli vsi trije stanovati.

Prosi me le pripisati, da se Vam že vnaprej prisrčno zahvaljujem za trud. Iskreno pozdravljeni, dragi svak.

Udani

Robert d' Alboize.«

Ramon je bil zelo bled, ko je prečital to pismo. Roke so se mu tresle in namesto radosti ga je obšla groza.

Ona dva blizu njega! Ona dva s svojo ljubeznijo, kraj njega, mučenika ljubezni!

On, večni samotar, proklet in zavržen, bo moral gledati, kako se veselita in uživati ljubezen, ki je njemu usoda ni privoščila.

Že takrat, v Cayenni, je moral pobegniti, ker ni mogel gledati te sreče. A zdaj... bosta tu, neprestano ju bo imel pred seboj.

O, saj ni mogoče! Zblaznel bi, v obupu bi pobesnel.

Omahnil je v naslanjač in zadrhtel po vsem telesu. Helenina podoba mu je stopila za hip pred oči, pa jo je takoj prepodil.

Bila je podoba grešnice, prešuštne, podle žene. Tudi če bi moral umreti, je ne bo nikoli več ljubil.

Ali najde kdaj izgubljeno domače ognjišče, zavrženo ženo, izgubljenega otroka? Mar mu prinaša vse to Carmen s svojim možem in otrokom? In — ali ostane vse, kakor se je zgodilo? Njegova obsodba je bila neizprosna.

Sestrina ljubezen ga potolaži.

Vzljubil bo malega Marcela, svojega nečaka. Tako si bo lahko izbrisal iz spomina drugega otroka, nezakonskega sina prešuštne žene. Pogled na posvetno zvezo njegove sestre in d'Alboiza mu pokaže vso nesmiselnost njegovega prizadevanja po povratku in odpuščanju.

Ne, pogled na njuno ljubezen mu ne bo mučen. Nasprotno, veselil se bo z njima in srečen bo.

Novo življenje se mu odpira. Prinaša mu namesto toli zaželjene ljubavne opojnosti mir, rodbinsko nego in morda tudi pozabo.

Ramon se je oblekel in odšel z doma, da bi se lotil priprav za sprejem gostov.

Toda zvečer, ko je ponovno prečital pismo Roberta d'Alboiza, mu je šinila v glavo ista misel, kakor zjutraj, ko je pismo odpiral:

— Kje neki sem že videl to pisavo?

V.

PRVA TATVINA

Drugi dan po ugrabitvi v Moisselesu, med požarom v hiši dobre gospe, se je prebudil Milček v komedijantskem vozu na svojem starem ležišču, na veliki, s slamo in cunjami natlačeni vreči, kamor so ga bili zvečer vrgli in kjer je takoj trdno zaspal.

Bil je sam. Tiho je vstal.

Spomnil se je vseh groznih podrobnosti, ki so ga privedle v ta brlog, in prva njegova misel je bila pobegniti.

Vrata komedijantskega voza so bila samo priprta; toda opazil je takoj, da jih zapira od zunaj veriga tako, da se od znotraj sploh niso dala odpreti.

Bil je zaklenjen. Stopil je po vrsti k vsem oknom, ki so bila skrbno zaprta in lesene oknice spuščene.

Pogledal je skozi špranjico. Videl je širok pas vode, tekoče med dvema bregovoma, ki ju je poznal, ker je hodil nekoč tod s Panouflom na izprehod.

Bila je Seina in nekaj korakov od tod je bil auteuilski železniški most. Komedijantski voz se je ustavil najbrž pri Point-du-Jour. Vreme je bilo krasno.

Solnce je sijalo in navzlic zgodnji uri je bilo ob reki mnogo izprehajalcev. Malo dalje je bilo pristanišče malih parnikov vse polno izletnikov.

Kaj če bi začel klicati na pomoč? — je pomislil.

Že je hotel to storiti, pa se je spomnil, da bi gotovo takoj prihitel Slimak in mu zamašil usta, še preden bi ljudje na bregu zaslišali njegove klice.

Ozrl se je na drugo stran in zagledal tik vrat Zefyrino; ukvarjala se je s kuho. V velikem loncu je kuhala nad žerjavico nekaj mastnega s krompirjem.

Milček je vedel iz lastne izkušnje, da pomeni taka kuha žalosten položaj Slimakove družbe.

Dalje na bregu reke je spoznal Panouila, ki je sicer lovil ribe, pa je bil vendar dovolj blizu, da bi na prvi klic prihitel k vozu. Milček je spoznal, da je zastražen. Ves obupan se je vrgel nazaj na trdo ležišče.

— Kaj neki bo mislila dobra gospa, da sem nenadoma izginil? — je pomislil. — Ali je rešena?... Spominjam se... skozi dim in ogenj sem videl moža, ki jo je nesel po lestvi za menoj. Gotovo je ušla smrti. Rad bi vedel, če utegne misliti name, ki daleč od nje tako trpim.

In spomnil se je, da je v hipu, ko je začelo goreti, dobra gospa omedlela, ko je bil spoznal na sliki stari grad, ki se je o njem naenkrat spomnil, da je kot dete prebival v njem.

Hotela ga je objeti. Pretresljivo je kriknila.

Zakaj?

Toda kako je mogel tako hitro spoznati tisto veliko, že davno pozabljeno hišo?

Često — v davnih časih — je v globinah temnice jetnik ječal leta in leta, s telesom v temi in z dušo v temi. Pozabil je na vse: na življenje, na svet in celo na svojo celico.

Sovjeti slave Maksima Gorkega

Proslava 40letnice njegovega literarnega delovanja — Gorkij in zapadna kultura

V velikem moskovskem gledališču se je vršila v nedeljo proslava 40letnice literarnega delovanja Maksima Gorkega. Proslave so se udeležili člani vlade, osrednjega odbora komunistične stranke, predstavniki umetniškega, literarnega in gledališkega sveta, mnoge delavske delegacije, delegati delavcev moskovskih tovarn, člani diplomatskega zbora in inozemski novinarji. Na tribuni so zavzeli mesta Stalin, Kalinin, Molotov, Kaganovič, Jenukidze in drugi prvaki sovjetske države, dalje predstavniki literarnega in umetniškega sveta z inozemskimi gosti, med njimi tudi Henry Barbusse.

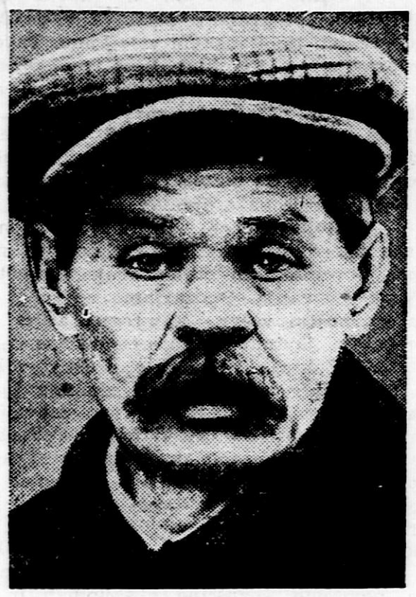

Ko je stopil jubilant v dvorano, so ga navdušeno pozdravili. Slavnostno zborovanje je otvoril Kalinin, ki je pozdravil Maksima Gorkega v imenu vlade in centralnega odbora komunistične stranke. Za njim je izpregovoril predstavnik cetrale komunistične stranke Stocki obširno o življenju in delovanju Gorkega, ki ga je označil kot velikega delavskega pisatelja in neumornega borca za novi svet. Ljudski komisar prosvete Bubnov je pozdravil slavljenca v imenu delavcev, pionirjev nove kulture, in v imenu milijonov učencev in dijakov sovjetskih šol je izjavil, da je borba Gorkega za socijalistično kulturo sestavni del borbe delavstva za osvobojenje. Vsevolod Ivanov je izpregovoril v imenu sovjetskih pisateljev, Henry Barbusse pa v imenu francoskih delavcev in intelektualcev.

Potem je bil objavljen sklep sovjetske vlade in osrednjega odbora komunistične stranke, da se podeli Gorkemu Leninov red, da dobi prvo moskovsko akademično umetniško gledališče njegovo ime in da se bo imenoval Nižnji Novgorod, kjer je bil Gorki rojen in je preživel svoja mlada leta, odslej mesto Gorkega. To vest so sprejeli zborovalci z navdušenim odobravanjem. Gorki se je v svojem odgovoru zahvalil za počastitev in pozval mladino, naj pridno študira in zbira znanje, kajti to daje človeku neomajno vero v moč razuma, tega najboljšega sredstva za preureditev starega sveta.

Pozornost kulturnega sveta je zdaj obrnjena na Maksima Gorkega, ves svetovni tisk priobčuje o njem članke, ocenjuje njegovo literarno delo in ga karakterizira kot umetnika besede in kot človeka. V teh karakteristikah se pa kažejo nove poteze, drugačne, nego pred 15 leti, ko je bil Gorki znan samo kot pisatelj, ki se bori za svobodo in vzvišene ideale. V zadnjih 15 letih slišimo o Gorkem pogosteje kot o glasniku komunizma, nego kot o pisatelju. Težko je spoznati avtorja znamenitega dela »Na dnu« v njegovih člankih, ki jih priobčuje zlasti glasilo ruske komunistične stranke »Pravda«, ali pa v pismih, kjer Gorki napada in kritizira evropsko kulturo. Gorki zadnje čase z vedno večjim ogorčenjem napada zapadno kulturo, ki je po njegovem mnenju že tako gnila, da je pravo čudo, da se sploh še drži. Zlasti pred jubilejem svojega literarnega delovanja je zelo pogosto nastopil v vlogi boljševiškega tribuna, prizadevajoč si pridobiti na sovjetsko stran radikalno zapadno inteligenco.

Te dni je priobčil v »Pravdi« članek »O vojaških idejah«, ki v njem razpravlja o degeneriranosti zapadnega sveta. Tudi Ameriki ne prizanaša, češ, da prodira zapadnoevropski duh tudi v puhloglavo Ameriko. Značilno za novo lice Gorkega je, da pripoveduje v svojem članku, kako so Angleži v Baku ustrelili 26 sovjetskih komisarjev, kako so Čehi v Kazanu oropali ruski državni zlati zaklad in kako so Francozi in Grki v Hersonu sežgali 2000 miroljubnih meščanov.

Sodna obravnava v letalu

Dunajsko obrtno sodišče je imelo pod predsedstvom dr. Kutscha 21. t. m. kurijozno obravnavo v letalu. Senat je zavzel svoja mesta v letalu, ki se je dvignilo v zračne višave in krožilo nad Dunajem, da bi se lahko sodniki na lastne oči prepričali o nalogah monterjev med poletom in o letalstvu sploh. Povod za to res čudno sodno komisijo in ogled je dala tožba Hansa Singhuberja, ki je tožil pri obrtnem sodišču avstrijsko družbo za zračni promet zaradi nezakonite odpovedi.

Singhuber se je smatral v službi družbe za višjega uslužbenca, čeprav je bil sprejet kot monter, družba mu je pa odpovedala s 14 dnevnim odpovednim rokom kot delavcu namesto s šesttedenskim ob kvartalu, kakor je treba odpovedati uslužbencem višje kategorije. Družba je njegovo trditev zavračala in sodišče je sklenilo na lastne oči prepričati se, kakšno delo imajo monterji v letalstvu. Po ogledu v zračnih višavah so se sodniki spustili na letališče, kjer se je obravnava nadaljevala med neprestanim dviganjem in spuščanjem letal. Sestavljen je bil protokol in obravanavo so preložili, ker morajo zaslišati še priče.

Meso namesto davkov

Sovjetska vlada in ruska komunistična stranka sta izdali naredbo o preskrbovanju prebivalstva z mesom. Naredbo sta podpisala Molotov in Stalin. Da se uredi vprašanje preskrbe prebivalstva z mesom in da se pomaga kmetom pri dobavi mesa, sta vlada in komunistična stranka določili, da je treba dobaviti od 1. oktobra 1932 do 1. januarja 1934 300.000 ton mesa proti 130.000 tonam dobavljenih v preteklih 15 mesecih. Gre za davek v naturi, ki je običajen v sovjetski Rusiji že od prvih let revolucije. Kakor imamo pri nas razpored davkov v denarju, tako imajo tam razpored davkov v naturi, kmetje morajo dajati državi svoje pridelke, ki jih država deloma plača, odnosno da kmetom za nje industrijske izdelke, del gre pa na račun davčne obveznosti.

Od 1. oktobra 1932 bodo za dobavljeno meso določene državne cene in dobave bodo imele veljavo davkov. Vsak kmet bo moral dobaviti v teh 15 mesecih 40 do 50 kg mesa, kolektivno gospodarstvo pa samo 15 do 32 kg. Sovjetska vlada namreč pri davkih favorizira kolektivna gospodarstva, da bi se lažje razvijala in da bi bilo individualnih kmetij vedno manj.

Bandit Kraemer pobegnil

Leon Kraemer, najnevarnejši mednarodni tolovaj, je pobegnil iz kaznilnice Meadow v ameriški državi New York. Mož je bil že večkrat zaprt v Nemčiji in Angliji. Pobeg iz kaznilnice se mu je posrečil gladko, odpeljal se je celo s kaznilniškim avtomobilom. Z njim je pobegnil tudi jetnik šofer Thomas Burke, ki je včasih šofiral kaznilniški avto. Tolovaj je bil skrit zadaj v avtomobilu, tako da ga pazniki niso opazili. Šele čez tri ure so opazili, da je pobegnil in da ga je najbrž odpeljal šofer. Avto so sicer našli, toda bil je prazen.

Kraemer je bil l. 1926 obsojen na 40 let ječe, ker je oropal v Manhattanu draguljarno. Pomagal mu je njegov brat Jakob, ki je bil tudi obsojen na 40 let, pa je čez dva meseca v ječi umrl. Brata sta naropane dragocenosti prodala in dobila zanje nad en milijon dolarjev. Leon je živel v ječi zelo dobro, razmetaval je denar, ki ga je bil dobro naložil. Leta 1927 je vodil upor jetnikov v kaznilnici Danemora, kjer je preskrbel jetnike z orožjem in strelivom. Upor je bil pa zatrt in Kraemer je zabodel izdajalca. Od takrat so se ga bali ne samo pazniki, temveč tudi jetniki sami.

Teorija v praksi

Profesor: Anonim je človek, ki noče biti spoznan. (Srdito.)

Kdo mi je pa vrgel papir v obraz?

Glas od zadaj: Anonim, gospod profesor.

Moderna gospodinja.

Prijateljica: »Ali je res, da se nameravaš omožiti?«

Nevesta: »Da, že iščem stanovanje.

»Kakšno stanovanje bi pa hotela?«

»Tako, kjer ni dovoljeno kuhati.«

Moderni klobuki

— Vedno, kadar vidim te moderne klobučke, se moram smejati, pravi mož.

— Le počakaj, ko pride račun od modistke, te takoj mine smeh, — ga potolaži žena.

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Zahvala

Vsem, ki so v težki bolezni tolažili in bodrili našega dobrega očeta, nam pa ob njegovi smrti lajšali našo težko bol z iskrenimi izrazi sočustvovanja, naša topla zahvala.

Posebno smo hvaležni g. dr. Merčunu Ljudovitu, ki si je vzel toliko truda, da je olajšal pokojniku zadnje hude dneve.

Iz srca se zahvaljujemo Udruženju strojevodij, Udruženju jug. nar. železničarjev in brodarjev, pevskemu in glasbenemu društvu »Sloga« in vsem neštetim prijateljem, kolegom in znancem, ki so dragega pokojnika v tako mnogobrojnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 30. t. m. ob ½ 7. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Frančiška v Sp. Šiški.

V Ljubljani, dne 27. septembra 1932.

Hvaležni sorodniki pokojnega

Andreja Finca.

POUK

UČENCA

s primerno šolsko izobrazbo, pridnega in poštenega, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme V. M. Rozman, trgovina mešanega blaga, Slovenjgradec. 3629

STANOVANJA

DVA GOSPODA

ali gospodični sprejmem na stanovanje in hrano. Krasno opremljena separirana soba s kopalnico. Poizve se na Vodnikovi cesti št. 12, tik tramvajskega postajališča. 3617

KUPIM

TRANSMISIJSKO OS

rabljeno, 5 m dolgo in 55 do 58 mm močno, kupi Franc Kolenc, Mokronog. 3628

PARNI KOTEL

od 10 atm. pritiska, 50 do 60 m² kurilne ploskve, malo rabljen, dobro ohranjen, po možnosti marke Bacco Vilkox, kupimo. Ponudbe na naslov: Paromlin »Slavija«, Vukovar.

SLUŽBE

ZA VSAKO DELO

išče službo gospod, zmožen več jezikov. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Vesten/3633«. 3633

PERFEKTNO KUHARICO

popolnoma veščo francoske kuhinje, iščem za ugledno obitelj. Ponudbe s sliko in prepisi spričeval prejšnjih službovanj na naslov: St. Deretić, Beograd, Bitoljska ulica 20/I.

V MARIBORU

želi službo mlajši brivski pomočnik, prvovrsten delavec in bubi štucer. Nastopi lahko takoj ali po dogovoru. Cenjene ponudbe na naslov: J. Krašovec, pri Pinter Lenard, Maribor, Aleksandrova 32. 3621

PRODAM

LEPE OREHE

štajerske, od 50 kg naprej po Din 4.50, orehova jedrca od 5 kg naprej po 15 Din razpošilja Josip Verstovšek, Brežice.

PARNO LOKOMOBILO

s 16.04 m² kurilne ploskve in 6 atm. zaradi povečanja obrata po ugodni ceni prodam. Na ogled pri Guido Tondolo, št. Rupert, Dolenjsko. 3631

OVSENE STROJ. SLAME

dva vagona, prav lepe, ne prešane, na gradu Ptuj, in

2 VAGONA SENA

na gradu Hrastovu pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah naprodaj. Pojasnila daje graščina Zg. Ptuj. 3630

MOTORNO KOLO

znamke »Ariel« 500 cm³, s prikolico po ugodni ceni prodam. Vprašati v Narodni kavarni v Kranju. 3624

VINSKE SODE

malo rabljene, v najboljšem stanju, od 1—16 hl, proda Pačnik v Laškem. 3622

RAZNO

SLADKEGA SENA

vsako množino, si morete nabaviti. Al. Lakner, Planina pri Rakeku. 3623

BRZOPOPRAVLJALNICA

popravlja čevlje hitro in poceni. — Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 4, dvorišče. 91/T

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKER,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 72/T

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROBE,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

Vezenine — zavese

najnovejši slog, — nizke cene

Matek & Mikeš

LJUBLJANA

(poleg hotela Štrukelj)

Richard Tauber

v svojem najnovejšem filmu

SIMFONIJA LJUBEZNI

Tauber kot Cavaradossi v »Tosci«

Predstave ob 4., ¼8 in ¼10 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Urejuje: Josip Zupančič. Za »Narodno tiskarno«: Fran Jeranek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.